

5. Tekrar Testi

1. 23 Nisan 1920'de kurulan TBMM, güç şartlar altında hem millet egemenliğini sağlamış hem de Millî Mücadele'yi yönetmişti. Ancak büyük işler başaran bu meclis artık yıpranmıştı ve meclisin yenilenmesi gerekiyordu. Millî Mücadele'nin başlarında millî birliği bozacağı endişesiyle her türlü partililik faaliyetinden uzak durulması kararlaştırılmıştı. Herkesin ortak amacı düşmanı yurttan atmak ve yurttan bağımsızlığı sağlamaktı. 23 Nisan 1920 - 1 Nisan 1923 tarihleri arasında görev yapan I. Meclis'te toplumun her kesiminden, değişik görüşlere sahip milletvekilleri bulunmaktaydı.

Buna göre I.TBMM ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kurtuluş Savaşı'nı başarı ile yürüttüğü
- B) Hemen her alanda önemli inkılapları gerçekleştirdiği
- C) Milletvekillerinin farklı görüşlere sahip olduğu
- D) Siyasi partilerin yer almadığı
- E) Ulus bağımsızlığının amaçlandığı

2.

Mustafa Kemal Atatürk'e Göre Millî Dış Politikanın Esasları

"Millî sınırlarımız içinde, her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak millet ve memleketin gerçek mutluluğu ve kalkınmasına çalışmak... Rastgele, bitmeyen emeller peşinde milleti uğraştırmamak, zarara uğratmamak... Medeni dünyadan, medeni ve insanca muameleyi ve karşılıklı dostluğu beklemektir."

"Bizim açıklık ve uygulanabilir gördüğümüz siyaset millî siyasettir. Dünyanın bugünkü genel şartları ve asırların beyinlerde ve karakterlerde biriktirdiği gerçekler karşısında hayalperest olmak kadar büyük hata olamaz. Tarihin ifadesi budur. İlmin, aklın, mantığın ifadesi böyledir. Milletimizin güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için, devletin tamamen millî bir siyaset izlemesi ve bu siyasetin bünyemize tamamen uygun ve dayalı olması lazımdır."

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi Türk dış politikasının esaslarından biri olamaz?

- A) Gerçekçi olması
- B) Millî menfaatleri esas alması
- C) Akıl ve mantık ilkeleri ile hareket edilmesi
- D) Diğer devletlerin yönetimlerinden etkilenilmesi
- E) Karşılıklı eşitliğe dayanan ilişkiler kurulması

5. Tekrar Testi

3.

MUSUL SORUNU

Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923): Musul sorunu nedeniyle, Irak sınırı çözümünün Türkiye ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelere bırakılmasına karar verildi.

Haliç Konferansı (19 Mayıs 1924): Türkiye, Musul ve Kerkük bölgesinin Türk sınırları içinde kalmasının haklı gerekçelerini ortaya koyup taleplerinde ısrar ederken, İngiltere ise bu fikre yanaşmadı ve mesele Milletler Cemiyetine taşındı.

Milletler Cemiyeti Toplantısı (16 Aralık 1925): Türkiye bölgede halk oylaması yapılması konusunda ısrarcı olsa da Türkiye'nin bu isteği dikkate alınmadı. Milletler Cemiyeti, Musul'un Irak'a bırakıldığını ilan etti. Türkiye kararı tepkiyle karşıladı. İngiltere ile ilişkiler gerildi ve yeni bir savaşın eşiğine gelindi. Savaş hazırlıklarına başlanacağı sırada iç politikada yaşanan olumsuz gelişmeler ve iç güvenlik sorunları yaşatan olayların ortaya çıkması nedeniyle Türkiye, Milletler Cemiyetinin kararını kabul etmek zorunda kaldı.

Ankara Antlaşması (5 Haziran 1926): Türkiye ve İngiltere arasında imzalanan bu antlaşma ile Musul ve Kerkük Irak'a bırakıldı. Irak, Musul'dan elde edeceği petrol gelirlerinden %10'unu 25 yıllığına Türkiye'ye verecekti.

Musul Sorunu ile ilgili verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ankara Antlaşması ile Musul, Türkiye sınırları dışında kalmıştır.
- B) Görüşmeler yapıldığı sırada Türkiye Milletler Cemiyetinin üyesidir.
- C) Irak sınırı Lozan'da belirlenememiştir.
- D) Türkiye'nin iç politikada yaşamış olduğu sorunlar, dış politikasını etkilemiştir.
- E) Türkiye ve İngiltere arasında yaşanan bir sorundur.

4. Dış politika bir ülkenin dış dünya ile siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkileri başta olmak üzere her çeşit ilişkilerinin yönetimi olarak da tarif edilebilir.

Bu tanıma göre aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Atatürk Dönemi Türkiye'nin dış politikası ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) Nüfus mübadelesinin çözümlenmesi
- B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine girişi
- C) Balkan Antantı'nın imzalanması
- D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- E) Mustafa Kemal'e suikast girişimi

5. Tekrar Testi

5.

Balkan Antantı (1934)

1932 yılından itibaren dünyada güç dengeleri değişmeye başladı. İtalya ve Almanya'da ortaya çıkan totaliter rejimlerin (Faşizm ve Nazizm) saldırgan ve yayılcı politikaları, Balkan Yarımadası'ndaki devletleri endişelendirdi. Balkanlar üzerindeki yayılcı politikaları belirginleşince Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya Atina'da toplanarak 9 Şubat 1934'te Balkan Antantı'nı imzaladılar. Bu antant ile sınırlar karşılıklı olarak güvenlik altına alındı.

Türkiye'nin Balkan Antantı'nı imzalaması ile ilgili olarak,

- I. Barış yanlısı olduğunu göstermiştir.
- II. Batı sınırlarını güvence altına almıştır.
- III. Egemenlik alanını genişletmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6.

BOĞAZLAR

Lozan Barış Antlaşması	24 Temmuz 1923	<ul style="list-style-type: none">• Boğazlar, Türkiye'nin başkanlığında uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecektir.• Türkiye, Boğazların her iki yakasında da asker bulundurmaz.
Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi	20 Temmuz 1936	<ul style="list-style-type: none">• Boğazlar Komisyonu kaldırıldı ve bütün yetkileri Türkiye'ye verildi.• Boğazların savunması Türkiye'ye bırakıldı.• Yabancı ticaret gemilerinin Boğazlardan geçişi serbest bırakıldı.• Savaş gemilerinin geçişi için bazı sınırlamalar getirildi.

Buna göre;

- I. Türkiye, Lozan Antlaşması ile Boğazlar konusunda tam yetkili kılınmamıştır.
- II. Türk Devleti'nin egemenlik haklarını kısıtlayıcı hükümler Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile kaldırılmıştır.
- III. Türkiye, Boğazlarda kendi savunmasını yapabileceği imkânına kavuşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5. Tekrar Testi

7. **I. DURUM:** İtalya ve Almanya'nın Balkanlar üzerindeki yayılmacı politikaları belirginleşince Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya Atina'da toplanarak 9 Şubat 1934'te Balkan Antantı'nı imzaladılar.

II. DURUM: İtalya'nın Habeşistan'ı işgal etmesi ve doğu ülkelerini hedef alan yayılmacı siyaseti üzerine Türkiye öncülüğünde İran, Irak ve Afganistan bir araya geldiler. Yapılan görüşmeler sonucunda İran'ın başkenti Tahran'da 8 Temmuz 1937'de Sadabat Paketi imzalandı.

Bu iki durumda verilen bilgiler değerlendirildiğinde ulaşılabilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye batı sınırlarını güvence altına almıştır.
- B) Orta Doğu'da bulunan devletlerle ilişkiler geliştirilmiştir.
- C) Türkiye bölgedeki revizyonist devletlere karşı önlem almıştır.
- D) Orta Doğu, Türkiye için en faydalı bölgelerden biri olarak görülmüştür.
- E) Almanya'nın takip ettiği politika iş birliği çalışmalarını artırmıştır.

8. Türkiye'deki yabancı okullar sorunu, Türk-Fransız ilişkilerini etkileyen bir diğer meseleydi. Türk Hükümetinin hazırladığı Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na göre, yabancı okulların tümünde Türkçe, tarih ve coğrafya dersleri Türk öğretmenler tarafından ve Türkçe okutulacaktı. Fransa'nın bu duruma ısrarlı itirazlarına rağmen Türkiye, konuyu iç meselesi sayarak tutumundan hiçbir ödün vermeden uygulamalarına devam etti.

Buna göre Türkiye Cumhuriyeti'nin;

- I. yabancı okulların sayısını azaltmak,
- II. bağımsızlık anlayışından taviz vermemek,
- III. eğitim kurumlarını kontrol altında tutmak

amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. ABD Başkanı Wilson'un I. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya barışını sağlamak ve korumak amacıyla Milletler Cemiyetinin kurulması kararı, Paris Barış Konferansı'nda alındı. Milletler Cemiyeti, 10 Ocak 1920'de Cenevre'de kuruldu. Türkiye 1930'lu yıllara gelindiğinde Lozan'dan kalan sorunları barışçı yollarla büyük ölçüde çözüme kavuşturmuş ve komşularıyla iyi ilişkiler içine girmişti. Bu gelişmeler sonrası Yunanistan'ın ve İspanya'nın önerisiyle Milletler Cemiyeti, Türkiye'yi üyeliğe davet etti.

Buna göre Milletler Cemiyeti ile ilgili olarak;

- I. İttifak devletlerinin güdümünde kurulduğu,
- II. uluslararası barışı korumak amacıyla kurulduğu,
- III. Türkiye ile iş birliği yapılmak istendiği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Tekrar Testi

10.

Türkiye'nin Milletler Cemiyetine Girişi

Milletler Cemiyeti 6 Temmuz 1932 tarihli genel kurulunda İspanya temsilcisinin teklifi ile Türkiye'yi davete karar verdi. TBMM, 9 Temmuz'da daveti kabul etmiş, 18 Temmuz 1932'de alınan genel kurul kararıyla Milletler Cemiyetine üye olmuştur.

Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasında;

- I. dış politikada karşılaştığı sorunları çözmek için diplomatik destek sağlamak,
- II. Batı ile iyi ilişkileri geliştirmek,
- III. dünya barışına katkı sağlamak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

11.

Ben toprak büyütme heveslisi değilim; barış bozma alışkanlığım yoktur. Ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyicisiyim. Onu alamazsam edemem. Büyük Meclisin kürsüsünden milletime söz verdim. Hatay'ı alacağım... Milletim benim dediğime inanır. Sözümü yerine getiremezsem onun huzuruna çıkamam, yerimde kalamam. Ben şimdiye kadar yenilmedim, yenilemem; yenilirsem bir dakika yaşayamam.

M. Atatürk

Buna göre Atatürk'ün Hatay sorunundaki dış politika tutumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kararlı olduğu
- B) Millî menfaatleri esas aldığı
- C) Silahlı mücadeleden yana olduğu
- D) Türk kamuoyunu dikkate aldığı
- E) Yayılmacı bir anlayışa sahip olmadığı

5. Tekrar Testi

12.

Fransa'nın, kendi mandaterliği altında bulunan Suriye'ye bağımsızlık vermesinden sonra Hatay Sorunu başladı. Fransa ve yeni kurulan Suriye Hükûmeti arasında varılan antlaşmayla İskenderun ve Antakya şehirleri Suriye'ye bırakıldı. Bu durum Hatay Türkleri arasında büyük endişe yarattı. Türkiye, Milletler Cemiyetine başvurarak Hatay'ın kaderine Hataylıların karar vermesini istedi. Fransa ise Hatay'ın, Suriye'nin bir parçası olduğunu açıkladı. Milletler Cemiyeti, Hatay Sorunu'nu araştırmak için bir komisyon kurdu. Çalışmalarını tamamlayan komisyon hazırladığı raporda; Hatay halkının çoğunluğunun Türk olduğunu, Suriye'ye bağlanamayacağını ve Hatay'da bağımsız bir devletin kurulması gerektiğini belirtti. Bu rapor üzerine Milletler Cemiyeti, yeni bir komisyon kurarak bağımsız Hatay Devleti için bir anayasa hazırlattı. Yapılan seçimler sonrasında Hatay Millet Meclisi toplandı ve 2 Eylül 1938'de Hatay Cumhuriyeti ilan edildi. Hatay Meclisi, Türkiye'ye katılma kararı aldı. Hatay'ın 1939'da Türkiye Cumhuriyeti'ne katılmasıyla mesele son buldu.

Verilen bilgiler dikkate alındığında Hatay Sorunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye ile Fransa arasında yaşanan bir sorun olmuştur.
- B) Türkiye'nin çabaları başarı ile sonuçlanmıştır.
- C) Atatürk'ün vefatından sonra Türkiye sınırlarına katılmıştır.
- D) İngiltere, Hatay konusunda Fransa'yı desteklemiştir.
- E) Bölge nüfusunun çoğunluğunun Türklerden oluştuğu uluslararası raporla kabul edilmiştir.

13. Türkiye'nin Atatürk Dönemi'nde üye olduğu uluslararası kuruluşlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kuzey Atlantik Paktı
- B) Sadabat Paktı
- C) Balkan Antantı
- D) Milletler Cemiyeti
- E) Briand-Kellog Paktı

- 14.
- 1928 yılında Fransa ve ABD dışişleri bakanlarının öncülük etmesi ile görüşmeler başlamıştır.
 - "Savunmaya dayanmayan savaş" kanun dışı sayılmış ve anlaşmayı imzalayan devletler anlaşmazlıkların çözümü için savaş yoluna gitmeyeceklerini, barışçıl yöntemlere başvuracaklarını taahhüt etmişlerdir.

Hakkında bilgi verilen uluslararası antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Locarno Antlaşması
- B) Briand-Kellog Paktı
- C) Akdeniz Paktı
- D) Küçük Antant
- E) Sadabat Paktı

5. Tekrar Testi

15. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında belirlenen öncelikler iki ana bölüme ayrılmıştır. 1923-1930 yılları arası dış politikası ile 1930-1938 yılları arasındaki Türk dış politikasının öncelikleri birbirinden farklıdır.

1923-1930 yılları arası Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikadaki temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lozan Barış Konferansı'ndan kalan sorunları çözmek
- B) Milletler Cemiyetine üye olmak
- C) Atatürk ilke ve inkılaplarının benimsenmesini sağlamak
- D) II. Dünya Savaşı tehlikesine karşı önlemler almak
- E) Boğazların güvenliğini sağlamak

16. Türk-Sovyet ilişkilerine temel teşkil eden antlaşma, 16 Mart 1921'de imzalanan Moskova Antlaşması'dır. Bu antlaşma ile Sovyetler Birliği, TBMM'yi ve Misakımillî'yi resmen tanıdığını açıklamış ve Millî Mücadele'ye destek vermişti. Kurulan iyi ilişkiler Lozan Barış Konferansı sürecinde de sürmüştü, özellikle Boğazlar konusunda Sovyet yönetimi Türkiye'nin tezlerini desteklemiştir. İngiltere ile ilişkilerin gerginleştiği Musul sorunu sırasında 17 Aralık 1925'te, Dostluk ve Tarafsızlık Antlaşması imzalanarak Türkiye ile SSCB arasındaki yakınlaşma devam ettirilmiştir. Ancak 1930'lardan itibaren Türkiye SSCB ilişkilerinde bir gerileme yaşamıştır.

Türkiye - SSCB ilişkilerinde bir gerileme yaşanmasında;

- I. Türkiye'nin, Batılı devletlerle Lozan'dan kalan sorunlarını büyük ölçüde çözmüş olması,
- II. Türk-İngiliz yakınlaşmasının başlaması,
- III. Adana-Mersin demir yolunun millîleştirilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

17. "Milletler Cemiyeti, uluslararası pek çok sorunun çözümünde başarılı olamadı." diyen bir tarihinin bu sözüne;

- I. Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması,
- II. İtalya'nın Habeşistan'ı işgali,
- III. İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5. Tekrar Testi

18. 1929'da Amerika'da başlayıp kısa sürede bütün dünyayı etkisine alan ve tarihe "Kara Perşembe" olarak geçen ekonomik bunalımın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) New York borsasının çökmesi
- B) 50 milyon insanın işsiz kalması
- C) ABD'nin kredi alması
- D) NEP politikasının uygulanması
- E) İşletmelerde özel mülkiyete izin verilmesi

19. İki Savaş Arası Dönem'de Almanya'da iktidarı ele geçiren Nazilerin iç ve dış politika esasları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Versay'ın getirdiği bütün kısıtlama ve yaptırımlardan kurtulmak
- B) Almanya sınırları dışında yaşayan bütün Almanları bir devlet altında toplamak
- C) Hayat Sahası denilen yayılmacı politikayı gerçekleştirmek
- D) Alman ulusunun ekonomik, sosyal ve kültürel hayatını kontrol altına almak
- E) Yatırım politikasını takip etmek

20. Siyasi birliğini 1870'te tamamlayan İtalya sömürgecilikte geç kalmıştı. Sanayisi için ham madde ve pazar arayışına girdiğinde ise dünyanın büyük bölümü sömürgeci devletler tarafından paylaşılmıştı. İtalya I. Dünya Savaşı'na yeni sömürgeler elde etmek için katılmıştı. Fakat İtalya savaşın sonunda istediğini elde edemediği gibi kendisine Anadolu'da vaadedilen toprakların bir kısmı da Yunanistan'a bırakılmıştı. Savaştan büyük bir hayal kırıklığı ile çıkan İtalya'da savaşın getirdiği ekonomik ve toplumsal sorunlar da artmıştı. Ayrıca savaştan kaçan askerlerin ülkenin her yanında yarattığı asayişsizlik sorunları da önemli bir mesele oluşturmaktaydı. Bu durum Benito Mussolini'nin liderliğindeki Ulusal Faşist Partinin iktidara gelmesinde etkili oldu.

Buna göre İtalya'da, Benito Mussolini'nin liderliğindeki Ulusal Faşist Partinin iktidara gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin temel neden olduğu söylenebilir?

- A) I. Dünya Savaşı'nın getirdiği sorunların ülkede artması
- B) Balkan Pakti'nin kurulması
- C) İtalya'nın Habeşistan'a saldırması
- D) Sanayisi için ham madde ve pazar arayışına girmesi
- E) II. Dünya Savaşı'nın başlaması

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.